

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-732/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91
Sídlo	Ústavní 91, 181 00 Praha 8 - Bohnice
E-mail právnické osoby	sps.ustavni@zris.mepnet.cz
IČ	70 828 083
Identifikátor	600 021 262
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kamila Svobodová, ředitelka školy
Zřizovatel	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti	Ústavní 91, 181 00 Praha 8 Poznaňská 830/32a, 181 00 Praha 8
Termín inspekční činnosti	2. - 4. března 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace vykonáva činnosť základnej školy (ďalej „ZŠ“), školské družiny (ďalej „ŠD“) a školské jedálne-výdejne v súlade so zázpisom do registra škôl a školských zariadení. Činnosť školského klubu pre nezáujem zo strany žiakov aktuálne nevykonáva. Aktivity školskej družiny sú uskutočňované podľa školského vzdelávacieho programu školskej družiny. Vzdelávanie prebieha podľa školského vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie (ďalej „ŠVP ZV“). Je zamerané na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami (ďalej „SVP“) hospitalizovaných v psychiatrickej nemocnici a žiakov, ktorí by pre svoje psychické ťažkosti pri vzdelávaní v bežnej základnej škole boli ohrození školskou neúspešnosťou. Výuka je realizovaná v pavilone nemocnice a na dislokovanom pracovisku v Poznaňskej ulici. K termínu inspekčnej činnosti sa v škole vzdelávalo 75 žiakov v deviatich triedach, z toho 52 na dislokovanom pracovisku.

Škola si klade za cieľ nastaviť optimálny individuálny učebný plán každému žiakovi podľa jeho potrieb a prispívať ke zvýšeniu pocitu bezpečia v cudzom prostredí, ktorý je základnou podmienkou pre efektívne učenie. Vzdelávanie zaisťuje celkom 13 pedagogických pracovníčok vrátane riaditeľky školy.

Hodnotenie podmienok vzdelávania vo vzťahu ke vzdelávacím programom

Riaditeľka školy (ďalej „riaditeľka“) vo svojej funkcii uplatňuje dlhoročné riadiace skúsenosti. Vytvorila efektívne fungujúcu organizáciu založenú na demokratickom štýle riadenia, ktorý sa odráža v priaznivom školskom klimate. Reálne stanovená koncepcia vychádza z potrieb školy, cieľne sa zameriava na podporu žiakov so SVP, rozvoj ich schopností a osobných predpokladov i na ďalšiu materiálnu obnovu školy. Stanovené ciele sa daří realizovať (napr. efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií pri výučbe, aktívny prístup k rozvoju pohybových dovedností, vybudovanie športového zázemia, stavebné úpravy aj.).

Riaditeľka efektívne rozvrhla právomoci a povinnosti medzi členmi vedenia školy i ďalšími pracovníkmi. Úroveň riadenia a poskytovaného vzdelávania je pruběžne vyhodnocovaná pomocou kontrolného systému. Mechanizmy kontroly nie sú však vždy dôsledne uplatňované, čo sa prejavilo v nedostatkoch vo školskom rade a školskom vzdelávacom programe školskej družiny (ďalej ŠVP ŠD). Zistené nedostatky nemali zásadný vliv na kvalitu vzdelávania. Vedenie školy uskutočňuje činnosť hospitalizačnú zameranú hlavne na vhodnosť výberu metód a foriem práce a rešpektovanie vzdelávacích potrieb žiakov. Účinnosť vzdelávacieho procesu zvyšuje práca metodických sdružení jednotlivých tried a predmetov, ktoré pruběžne kontrolujú plnenie ŠVP. Funkčným poradným orgánom riaditeľky je pedagogická rada, s níž projednáva zásadné pedagogické dokumenty, zistenia z kontroly a hodnotenie kvality plnenia učebných osnov. Efektívne riadenie rovněž zvyšuje téměř každodenný kontakt s učiteľmi, vzájomná spolupráca, pravidelne konané porady a hodnotiace pohovory s pedagogmi.

Velmi dobré personálne podmienky sú výsledkom koncepčnej práce riaditeľky školy, ktorá venuje pozornosť pečlivému výberu nových učiteľov. Vytvorila stabilizovaný, vekovo vyvážený pedagogický sbor s vysokým zastúpením kvalifikovaných pedagogov. Z celkového počtu pedagogických pracovníčok len jedna v dobe inspekčnej činnosti nespĺňovala zákonné podmienky odbornej kvalifikácie. Požadované vzdelanie si ďalším štúdiom dopĺňa. Pozitívne je, že absencia odbornej kvalifikácie tejto učiteľky nemá negatívny dopad na kvalitu poskytovaného vzdelávania, počas hospitalizácie preukázala nadpruběžnou úroveň práce.

Kvalitu personálních podmínek zvyšuje účelně realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které koresponduje s prioritami školy, jejím zaměřením a zohledňuje potřeby pedagogů i žáků. Učitelé se vzdělávali zejména v oblasti inovativních metod vzdělávání žáků (rozvoj čtenářské, matematické a finanční gramotnosti, práce s interaktivní tabulí, kooperativní učení a jeho efekty) nebo prevence sociálně patologických jevů (školení první pomoci, tréninkové programy, přednášky o psychiatrii). Získané poznatky efektivně využívají ve vzdělávacím procesu.

Nejdůležitějším partnerem jsou pro školu zákonní zástupci žáků, se kterými úzce spolupracuje nejen při řešení problémů, ale i při plánování osobního rozvoje žáka a jeho pokroků. Škola má vytvořený funkční informační systém umožňující rychlý obousměrný přenos informací. V souvislosti s primární prevencí velmi dobře spolupracuje s Městskou policií Praha, která pravidelně úspěšně pořádá ve škole program zaměřený na prevenci sociálně patologických jevů. V odborné rovině je prospěšná úzká součinnost s pedagogicko-psychologickými poradnami, sociálními pracovníky i výchovnými středisky (např. Klíčov). Důležitá je i kooperace s asociací Vertikála, pomáhající žákům s autismem. Ve škole pracuje žákovský parlament, který úzce spolupracuje s vedením školy. Škola při nemocnici úzce kooperuje se zákonnými zástupci žáků, s jejich souhlasem případně i s kmenovými školami. Na oddělení psychiatrie se jednou týdně konají společné semináře lékařů a dalšího ošetřujícího personálu s pedagogy, při kterých jsou konzultovány problémy hospitalizovaných žáků. Spolupráce se zřizovatelem je funkční.

Materiálně-technické zázemí prošlo na obou místech vzdělávání rekonstrukcí a řadou úprav a vznikla tak moderní účelně vybavená pracoviště s potřebným zázemím. Materiální podmínky jsou na výborné úrovni, škola efektivně přechází na výuku s využitím informačních a komunikačních technologií. Pořídila interaktivní tabuli, tablety (pro všechny zaměstnance i k využití při výuce pro žáky v Poznaňské ulici), iPady, výukové programy, vznikla nová počítačová učebna. Škola v nemocnici má kromě běžných tříd k dispozici i třídu pro individuální výuku žáků při krizové intervenci, sloužící zároveň jako relaxační a didaktická místnost (televize s DVD přehrávačem, relaxačně-masážní křeslo). Pro výuku i relaxaci využívá i další prostory (relaxační místnost, výtvarná dílna s keramickou pecí, knihovna, kuchyně, kulečnick). Vedení školy věnuje značnou pozornost také pohybovému vyžití žáků, které je realizováno v tělocvičně s posilovacími stroji či ve zrekonstruovaném multifunkčním sportovním areálu (hřiště na fotbal, umělé hřiště, doskočiště, běžecká dráha) a školní zahradě (lezecká stěna, stolní tenis, altán, herní prvky). Dislokované pracoviště v Poznaňské ulici disponuje dostatečným množstvím funkčně a esteticky zařízených učeben. Víceúčelový sál byl dovybaven potřebnými pomůckami k výuce tělesné výchovy, venkovní areál byl upraven pro sportovní vyžití i relaxaci žáků (malé sportovní hřiště, rekultivace zahrady).

Finanční zdroje školy za přispění financí z grantů a zejména podpory zřizovatele umožňují realizaci vzdělávání na velmi dobré úrovni. V rámci zajištění dalších zdrojů ředitelka získala prostředky zejména na vybavení a na odměňování zaměstnanců.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Průběh vzdělávání v nemocnici je velmi specifický. Vzdělávání je erudovaně poskytováno všem hospitalizovaným žákům s ohledem na úroveň dosažených vědomostí a znalostí a momentální zdravotní i psychický stav. Každý pedagog nejprve provádí pedagogickou diagnostiku. Pečlivě promýšlí a připravuje výuku s přihlédnutím ke specifickým potřebám

žáka. Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu vychází z konkrétních zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb žáka a přizpůsobuje vyučování momentální a často se měnící situaci v kolektivu.

Sledované vzdělávání v psychiatrické nemocnici se vyznačovalo klidným a empatickým individuálním přístupem učitelek k věkově i osobnostně rozdílným žákům. Jejich flexibilní přístup umožňuje žákům efektivně pokračovat v učivu probíraném v kmenové škole před hospitalizací. Ve sledované výuce si žáci rozvíjeli kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální i personální. Převládala individuální práce se žáky doplněná řízeným rozhovorem a individuální prací žáků. Učitelky vycházely z dosavadních znalostí a zkušeností žáků a kladly důraz na upevňování učiva, pracovaly s chybou, podporovaly rozvoj slovní zásoby a formulaci myšlenek a názorů. Účinnost vzdělávání podporovaly zařazováním mezipředmětových vazeb i využíváním prožitků žáků. Ti pracovali často soustředěně, většinou s učebnicemi či dalšími pomůckami. Výuku efektivně doplnila i práce s interaktivní tabulí. V závěru některých sledovaných hodin nebyl vytvořen prostor pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků, které by jim pomohlo uvědomit si míru osvojení nových poznatků.

Ve škole v Poznaňské ulici je vzdělávání realizováno s menším počtem žáků ve třídách, což učitelkám umožňuje efektivní individuální přístup k jednotlivcům. Sledovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky probíhala spontánně a klidně. Vyučování se vyznačovalo promyšlenou strukturou hodin a empatickým přístupem učitelek. Některé učitelky nižších ročníků však méně zařazovaly do výuky relaxační prvky k uvolnění žáků. Pedagožky převážně využívaly účinné vzdělávací postupy a pomocí vhodně zvolených metod a forem práce směřovaly k předem stanovenému cíli. Účelně zařazovaly frontální výuku doplněnou řízeným rozhovorem, samostatnou prací žáků nebo prací ve skupinách. Názornost výuky podpořila práce s interaktivní tabulí, činnost s tablety vytvořila prostor pro práci s různými zdroji informací. Dynamiku vzdělávání zvýšilo i zařazení herní činnosti využívající jejich soutěživost. Žákům byl poskytován dostatečný prostor pro aplikaci získaných dovedností. Rozvíjeli si zejména kompetence k učení, řešení problémů sociální a personální. Bez obav se dotazovali nebo požádali o pomoc s obtížným úkolem. Pouze v ojedinělém případě nebyla ve vyšším ročníku respektována žákova porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou, nebyla mu umožněna potřebná relaxace k odreagování. V závěru hodin převládalo hodnocení učitelkou. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků týkající se individuálního pokroku, které by žákům umožnilo zpětnou vazbu, bylo využito jen okrajově.

V odpoledních hodinách mají žáci možnost navštěvovat školní družinu. Pozorované formy a metody činností odpovídaly deklarovanému vzdělávacímu programu. Vychovatelky při nabízených činnostech zohledňovaly individuální tempo žáků, jejich zájmy, zručnost i dovednosti. Žáci byli vhodně motivováni převážně pochvalou, čímž byla podporována jejich sebedůvěra. Zvolené metody práce rozvíjely dětskou fantazii a činorodost. Odpočinková činnost byla díky vhodnému počasí realizována mimo tradiční školní prostředí.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě. Pro žáky, kteří hůře prospívají, pedagogové navrhují konkrétní opatření vedoucí k zefektivnění učebních postupů. Vždy přihlížejí ke konkrétním osobnostním předpokladům i rodinným podmínkám žáků.

Poradenské služby úspěšně zajišťuje výchovná poradkyně, která je zároveň metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Intenzivně se věnuje výchovným a vzdělávacím záležitostem žáků, pravidelně podrobně informuje učitele o speciálních vzdělávacích potřebách integrovaných žáků a koordinuje poskytování poradenských služeb. Vede podrobnou evidenci všech žáků, o jejich vzdělávacích potřebách pravidelně informuje na jednáních pedagogické rady, efektivně se zabývá případnými výchovnými problémy. Současně účelně zajišťuje kariérové poradenství vycházejícím žákům.

Prevence výskytu sociálně patologických jevů je uskutečňována prostřednictvím preventivního programu, jehož obsah je přizpůsoben věku žáků. Realizace probíhá formou vzdělávacích bloků pro jednotlivé ročníky, témata prolínají i vzdělávacím procesem. Velkým přínosem v této oblasti je spolupráce s Městskou policií, která ve škole pořádá pravidelné a časté programy, kdy přibližuje žákům témata prevence sociálně patologických jevů poutavou formou přizpůsobenou jejich psychickému stavu. Vhodně jej doplňuje široká nabídka volnočasových aktivit pro žáky. Ve škole funguje schránka důvěry, která je pravidelně kontrolována. V loňském školním roce se v ní objevilo několik sdělení, která upozorňovala na ubližování mezi spolužáky. Situace byly okamžitě řešeny přijetím účinných opatření (prošetření jednotlivých situací, zvýšený dohled nad žáky).

Ředitelka školy vyhodnocuje riziková místa školy a účinnými postupy minimalizuje úrazovost žáků. Žáci dodržují pravidla chování, počet i charakter úrazů nevykazuje žádné problematické skutečnosti.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Další zjištění

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že ve školním řádu nebyla dostatečně upravena část Provoz a vnitřní režim školy a Pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole. Dále ŠVP ŠD neobsahoval Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání. Zjištěné nedostatky ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti odstranila.

Závěry

Zásadní klady:

- *stabilní, téměř plně kvalifikovaný a spolupracující pedagogický sbor,*
- *využití informačních technologií ve výuce,*
- *vhodný výběr metod a forem vzdělávání podporující kvalitní průběh vzdělávání,*
- *empatický přístup pedagožek a příznivá atmosféra školy,*
- *nadstandardní materiálně technické vybavení školy.*

Slabé stránky:

- *nízké využití relaxačních prvků ve výuce nižších ročníků některými pedagogy.*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti:

- *ve školním řádu byla upravena část Provoz a vnitřní režim školy a Pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole,*
- *v ŠVP ŠD byly doplněny Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání.*

Návrhy na zlepšení stavu:

- *lépe pracovat se závěry vyučovacích hodin v souvislosti s hodnocením,*
- *častěji využívat relaxační prvky zejména ve výuce na prvním stupni.*

Zhodnocení vývoje:

Od poslední inspekční činnosti v roce 2008 došlo k výraznému zlepšení kvality a podmínek vzdělávání a materiálně technického vybavení. Škola udržuje standard poskytovaného vzdělávání.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MHMP o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 10. 2013, čj. MSMT-41071/2013-3, s účinností od 8. 10. 2013
2. Změna Zřizovací listiny příspěvkové organizace ze dne 1. 9. 2014 schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/37
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Vstřícné ruce*
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Družina ... moje místo pohody „Vstřícné ruce“*, platný k termínu inspekce
5. Záznamy z pedagogických rad vedené od školního roku 2013/2014 k termínu inspekce
6. Školní řád platný ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekce
8. Školní matrika k termínu inspekce
9. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka *Frojdová, v. r.*

Mgr. Martina Landová, školní inspektorka *M. Landová, v. r.*

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice *I. Černá, v. r.*

V Praze 17. března 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Kamila Svobodová, ředitelka školy *K. Svobodová, v. r.*

V Praze 5. 4. 2016